
ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Αγαπητή Κυρία Πρόεδρε,

Πολλά είναι τα ερωτήματα και τα ενδιαφέροντα ζητήματα αλλά και οι καταπιέσεις, οι οποίες σχετίζονται με την ισονομία και την ισότητα των γυναικών, που είναι η ίδια η ζωή κι αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το μισό πληθυσμό της χώρας μας.

Καθημερινά καταγγέλοντας αδικίες νόμων σε βάρος τους, κανείς δεν εξετάζει τα ζωτικά τους θέματα, με αποτέλεσμα να μένουν στην διαμαρτυρία της «αδικίας».

Η κοινωνία μας με την άνιση μεταχείριση αδιαφορεί για την καθημερινότητα της Ελληνίδας γυναίκας που είναι περισσότερο κοπιαστική από την καθημερινότητα του άνδρα και που γίνεται ακόμα βαρύτερη, λόγω της πραγματικής ανισότητας.

Σε επίσκεψη φιλικού οικογενειακού χώρου υπέπεσε στην αντίληψή μου γυναικείο ζήτημα και επίκαιρο συγχρόνως λόγω εποχής (είναι ο μήνας Μάρτης με τις φορολογικές δηλώσεις), «προστατευμένο» από την απίθανη ελαφρότητα της ισονομίας και της ισότητας που συνταρακτικά το αναφέρω.

Γυναίκα, με σεβαστή ηλικία και με πολύχρονο γάμο, βρίσκεται σε διάσταση συζυγική λιγότερο από δύο χρόνια. Αν και έχει φορολογικές υποχρεώσεις, δεν δικαι-

ούται να καταθέσει ατομική φορολογική δήλωση. Κι ο λόγος είναι ότι δεν έχει απόφαση Δικαστηρίου με σχετική αιτιολογία, ότι δεν έχει Συμβολαιογραφική πράξη με διαχωρισμό περιουσιακών στοιχείων και δε μπορεί να τα έχει, αφού με τον σύζυγο δεν υπάρχει διάλογος, δεν υπάρχει επικοινωνία. Μέσα στις άνισες υποχρεώσεις της γυναίκας που ύστερα από ένορκη βεβαίωση πρέπει να καλέσει την κοινωνική λειτουργό της περιοχής της, η οποία στη συνέχεια θα της επιτρέψει να καταθέσει τη φορολογική της δήλωση στη ΔΟΥ, για ν' ανταποκριθεί στις φορολογικές της υποχρεώσεις, είναι κι αυτό. Ενώ ο άνδρας, ο εν διαστάσει σύζυγος, μπορεί ελεύθερα, χωρίς τον έλεγχο της πολιτείας να καταθέσει τη φορολογική του δήλωση στη ΔΟΥ και να εκπληρώσει με απλό τρόπο τις φορολογικές του υποχρεώσεις. Η διαφορά αυτή, οφείλεται στο γεγονός ότι ο ένας από τους δύο αυτούς ανθρώπους είναι γυναίκα και ο άλλος άνδρας.

Σκύβω από ντροπή

στην Κοινωνία

που υπάρχομε

Ευχαριστώ

Ελένη Σουλιώτη-Νικολούδη

Αγαπητή κυρία Μαραγκοπούλου,

Κατ' αρχήν σας εκφράζω ειλικρινά την αγάπη μου για το άτομό σας. Για όλα όσα ξέρω για σας. Σας έχω ακούσει στο ραδιόφωνο, σας έχω δει σε δυο θαιμασίες και ενδιαφέρουσες εκπομπές του κ. Βαλλιανόπουλου στην τηλεόραση, και, χρόνια τώρα, όλο και κάτι παρακολουθώ από το έργο σας. Να είστε καλά εύχομαι, να έχετε υγεία, δύναμη κι αντοχή. Δουλεύετε εσείς για όλους μας. Αυτό είναι το κακό. Λίγοι δουλεύουν στα δύσκολα. Απ' την άλλη, πιστέψτε με, είναι δύσκολο να είσαι απλός πολίτης. Ίδιως αν σου τύχει να διεκδικήσεις κανένα απ' τα δικαιώματά σου. Άλλωστε, και γι' αυτό σας γράφω σήμερα. Και θα σας εξηγήσω.

Στους απόηχους των φορολογικών δηλώσεων, εγώ έχω ένα άλλο πρόβλημα. Από το 1984 έχω ένα εργαστήριο κεραμεικής, νόμιμα δηλωμένο στην εφορία, με τη φορολογική του δήλωση κάθε χρόνο. Πριν πέντε χρόνια, παντρεύτηκα. Ο σύζυγός μου είναι δηλωμένος «άνεργος» στην εφορία (αυτό είναι μια άλλη ιστορία, που δεν είναι του θέματος). Ο ίδιος κάνει τα λογιστικά μας και συμπληρώνει τις φορολογικές δηλώσεις. Όταν, λοιπόν, πήγε την φορολογική δήλωση μετά το γάμο μας, του είπαν πως δεν την δέχονται πια με το δικό μου όνομα ως «υπόχρεου». Πώς από τώρα εκείνος είναι ο

υπόχρεος, κι εγώ η σύζυγος. Τους απάντησε πως αυτό είναι παράλογο κι άδικο, αφού η επωνυμία του εργαστηρίου τα εισοδήματα όλα είναι δικά μου, κι ο ίδιος άνεργος. Επέμενε πολύ, γιατί στην περίπτωση μας η κοινή φορολογική δήλωση δεν θα μπορούσε να είναι διαφορετική, εφόσον δεν υπάρχουν εισοδήματα από τη μεριά του. Στο τέλος «χαριτολογώντας» του είπαν να την προσκομίσει την ημέρα της γυναίκας κι ίσως τη δεχτούν.

Η ερώτησή μου είναι γιατί κατ' αρχήν δεν υπάρχουν χαρτιά για γυναίκες επαγγελματίες, στα οποία να υπογράφουμε κανονικά στο «η δηλούσα». Γιατί ως το γάμο, ξέρετε, υπογράφα υποχρεωτικά ως «ο δηλών». Ύστερα, γιατί δεν υπάρχουν φορολογικές δηλώσεις, το έντυπο Ε1, όπου το πρώτο τετράγωνο να λέει ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΟΥ και το δεύτερο ΤΟΥ ΣΥΖΥΓΟΥ, και στο τέλος να υπογράφουμε στο «δηλούσα». Είναι δυνατόν να είμαι μοναδική περίπτωση, με σύζυγο χωρίς εισοδήματα; Οι νόμοι άλλαξαν. Τι είναι αυτό που δεν μπορεί ν' αλλάξει σ' αυτή την περίπτωση, κυρία Μαραγκοπούλου; Μπορείτε εσείς να με φωτίσετε;

Το έψαξα όσο μπορούσα. Η τοπική εφορία, παρά την επιμονή μου, με κοροϊδεύει. Πήρα τηλέφωνο στο

Γραφείο Ισότητας του Υπουργείου Προεδρίας. Η απάντηση: «Έτσι είναι τα πράγματα, μετά τον γάμο κάνετε κοινή δήλωση». Ό,τι κι αν είπα, δεν κατάλαβαν. Κοινή να κάνουμε. Γιατί όμως δεν κάνει αυτός που έχει να δηλώσει κάτι; (Ας δεχτούμε ότι, στην περίπτωση που έχουν κι οι δυο εισόδημα, κάνει ο άντρας τη δήλωση).

Πήγε στο Υπουργείο Οικονομικών, όταν ήρθα στην Αθήνα. Με παρέπεμψαν σε πέντε «ειδικούς». Είπα πέντε φορές την ιστορία. Οι απαντήσεις: «τι σας πειράζει εσάς αυτό;» «Έτσι είναι τα πράγματα», «να πάτε στις φεμινίστριες». Τον γραμματέα του υπουργού, που δέχεται το κοινό κάθε Τρίτη, δεν μπόρεσα να τον δω, γιατί πρωί πρωί τα νούμερα είχαν εξαντληθεί.

Τηλεφωνικά ζήτησα κάποια βοήθεια από δημοσιογράφο. Δε μπόρεσε να κάνει τίποτα. Μου απάντησε περί κοινής φορολογικής δήλωσης. Μόνο το «Βήμα» δημοσίευσε το γράμμα μου ως δίκαιον, αλλά ποιός νοιάζεται για τα γράμματα των πολιτών;

Εγώ όμως, κυρία Μαραγκοπούλου, δεν το δέχομαι έτσι. Δε μπορεί να έχω μόνο υποχρεώσεις έναντι του κράτους. Γιατί, φυσικά, σε περίπτωση παρατυπίας, εμένα καλούν στην εφορία κι όχι το σύζυγό μου. Αισθάνομαι να μου παίρνουν τα δικαιώματά μου απ' τα χέρια μου.

Τι μπορώ να κάνω; Μπορείτε εσείς να μου υποδείξετε κάτι;

Και δεν είναι μόνο αυτό. Αν μου επιτρέπετε ν' αναφέρω κάτι ακόμα. Στο ΤΕΒΕ, μετά τον γάμο, ασφαλίστηκε κι ο σύζυγός μου λόγω γάμου, επειδή δεν έχει άλλη ασφάλεια. Με τη διαφορά ότι κάθε χρόνο, για την ανανέωση του βιβλιαρίου υγείας, μου ζητάνε να κάνω δήλωση του νόμου 105 πως δεν εργάζεται. Ρώτησα αν οι γυναίκες – σύζυγοι ασφαλισμένων κάνουν το ίδιο κάθε χρόνο. «Οι γυναίκες είναι γυναίκες», ήταν η απάντηση, «δεν χρειάζεται». Αρνήθηκα να κάνω τη δήλωση μια χρονιά, μου μίλησαν με το χειρότερο τρόπο και δεν ανανέωσαν το βιβλιάριο. «Εδώ δε χωράει φεμινισμός» φώναξαν.

Να σας πω κι άλλο; Όταν ανοίξαμε οικογενειακή μερίδα στην πόλη του άντρα μου μετά το γάμο, μας έ-

στειλαν ένα χαρτί από το Δημαρχείο. Εκεί έβαλαν και το επίθετο του συζύγου, πίσω από το δικό μου. Τους έγραψα πως πρέπει, αν με εγγράψανε με δύο επίθετα, να σβήσουν το ένα, γιατί δεν το έχω, άλλωστε έτσι είναι κι ο νόμος πια. Τι νομίζετε κ. Μαραγκοπούλου; Έλαβα μία επιστολή από την Γραμματέα του Δημάρχου, με σφραγίδες, αριθμό πρωτοκόλλου, υπογραφές κι επισιμότητα, στην οποία έγραφε μαινομένη ότι «δεν ήξεραν ότι γράφοντας το επίθετο του συζύγου μου θα ένιωθα υποτιμημένη». Το πιστεύετε αυτό; Αφού συνήλθα, τους έγραψα με τη σειρά μου απάντηση που δε θα 'θελα να είμαι στη θέση τους και να τη λάβω.

Κι ακόμα ένα, κάνοντας κατάχρηση της υπομονής σας. Πριν λίγες μέρες, στο κέντρο υγείας που πήγα για test Pap. Η μαμή, νέα κοπέλα, συμπλήρωνε το έντυπο με τα στοιχεία μου. Ζήτησε ονοματεπώνυμο συζύγου. Μετά μόνη της βάζει το δικό του επίθετο αντί για το δικό μου, αλλάζοντας ό,τι της είχα πει.

Της είπα πως διατηρώ το επίθετό μου και ότι πρέπει να σβήσει το άλλο, γιατί δεν το έχω. «Αφήστε τα φεμινιστικά» μου είπε. Της εξήγησα ότι πια και με την αλλαγή του νόμου... Τίποτα εκείνη, επέμενε, «και πώς θαβάλω το γένος τώρα;». Στο τέλος της επέβαλα να το σβήσει, και θυμωμένη μου δήλωσε ότι τώρα φαίνομαι ανύπαντρη στα χαρτιά. Και ρώτησε στο τέλος «ο γάμος σας είναι διαλυμένος;».

Ξέρω γι' αυτά όλα πως είναι θέμα χρόνου να ενημερωθούμε, και να τα παραδεχτούμε. Όπως είπατε κι εσείς η αλλαγή στους νόμους έγινε, αλλά δυσκολότερη είναι η ουσιαστικοποίηση της ισότητας. Γι' αυτά είμαι διατεθειμένη να περιμένω. Όμως για τη φορολογική δήλωση, ειλικρινά, αισθάνομαι πολύ άσχημα, και θέλω να βρω μιαν άκρη.

Θα σας είμαι ευγνώμων, αν μου υποδείξετε κάτι.

Συγχωρείστε μου την μεγάλη ανάπτυξη του θέματος, έκανα κατάχρηση του χρόνου σας.

Σας ευχαριστώ πολύ

Βάσω Καζλάρη

Μήθυμνα - Λέσβος